

LAPE-työryhmän lakkauttaminen

KH 26.01.2026 § 20
26/00.01.01.02/2026

Äänekosken kaupunkiin perustettiin Juha Sipilän hallituksen toimikaudella (2015–2019) monialainen LAPE-työryhmä, jonka tehtävänä oli huolehtia valtakunnallisen lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman toimeenpanosta kaupungissa. Työryhmään on kuulunut myös hallituskausittain nimetty kaupunginhallituksen edustaja.

LAPE-työryhmän puheenjohtajana on toiminut Äänekosken kaupungin opetus- ja kasvatusjohtaja. Monialaisen LAPE-työryhmän tarkoituksena on ollut koordinoida ja kehittää kunnan hyvinvoinnin edistämistyötä nimenomaan lasten ja nuorten näkökulmasta. Työryhmään on nimetty erityisesti esihenkilöitä mutta myös asiantuntijoita eri toimialoilta ja organisaatioista.

Perustelut lakkauttamiselle

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämisen toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi hyvinvointialueiden perustamisen ja uusien yhteistyörakenteiden myötä. Vuoden 2025 aikana Äänekosken kaupungin hyvinvointikoordinaattori on tehnyt opetuksen ja kasvun toimialalla sisäistä selvitystyötä erilaisista työryhmistä, ja siitä, miten hyvin niiden nykykäytännöt vastaavat toimintaympäristön tilannetta sekä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja osallisuutta edistävän toiminnan paikallisia tarpeita.

Selvitystyön perusteella LANUPE-kehittämisrakennetta voi pitää vanhentuneena. Ensinnäkin päällekkäisiä, käytännössä samoja tavoitteita edistämään pyrkiviä monialaisesti keskustelevia työryhmiä on paljon, ja myös muiden työryhmien jatkuvuutta pitää tarkastella kriittisesti. Toiseksi LAPE-ryhmän tuottamat toimenpidealoitteet tai uudet avaukset ovat viime vuosina jääneet vähäisiksi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintakulttuuri on muuttunut asukas- ja asiakaskeskeisyyttä sekä muiden paikallisten toimijoiden, kuten seurakuntien ja järjestöjen, kanssa tehtävää yhteiskehittämistä korostavaksi.

Selvitystyön havainnoista on keskusteltu useita kertoja opetus- ja kasvatustoimen johtoryhmässä, Äänekosken kaupungin ja Keski-Suomen hyvinvointialueen edustajista muodostuvassa opiskeluhuollon ohjausryhmässä ja varsinaisessa LAPE-ryhmässä. Selvitystyötä esiteltiin myös Äänekosken kaupungin hyvinvoinnin edistämisen työryhmälle (HYRY) ja kaupungin johtoryhmälle keväällä 2025.

Äänekosken LAPE-ryhmän kokouksessa 15.9.2025 käydyssä yhteisessä keskustelussa päätettiin tehdä esitys kaupunginhallitukselle LAPE-ryhmän lakkauttamisesta.

Paikallisten ja alueellisten hyvinvoinnin edistämisen rakenteiden jatkokehittäminen

Hyvinvointialueen myötä on muodostunut erilaisia asiantuntijoiden ja viranhaltijoiden vertaiskehittämiseen keskittyviä ylikunnallisia tiedonvaihdon ja yhteistyön tiivistämiseen tähtääviä verkostoja. Useat LAPE-työryhmän tehtävistä ovat käytännössä jo siirtyneet, tai siirrettävissä, muiden tahojen koordinoitavaksi.

Paikallisesti Äänekoskella toimintaa koordinoidaan mm. Lapset puheeksi -ohjausryhmässä, perhekeskuksen kehittämisryhmässä ja hyvinvoinnin edistämisen työryhmässä. Merkittäviä yhteisövaikuttavuuden käytäntöjä Äänekoskella ovat avoimet Lasten, nuorten ja perheiden -foorumit sekä hyvinvoinnin kumppanuuspöydät. Hyvinvointialueen koordinoimana toimii muun muassa Keski-Suomen perhekeskusverkosto. Lisäksi kuntayhteistyötä lujittavat esimerkiksi pohjoisen Keski-Suomen hyvinvointifoorumi ja Keski-Suomen kuntien hyvinvointiverkosto. Kaikki nämä tukevat hyvien käytäntöjen jakamista, konkreettisiin toimenpiteisiin johtavan yhteistyön lujittamista ja toiminnan tehostamista alueellisesti.

Useiden LAPE-ryhmälle sen perustamisen yhteydessä nimettyjen tehtävien seuranta tapahtuu osana lakisääteistä hyvinvointisuunnitelma- ja kertomustyötä (ks. Äänekosken kaupungin Hyvinvoinnin edistämisen ohjelma 2023-2028 sisältäen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman) sekä opetus- ja kasvatustoimen palveluohjelman päivittämistä ja hyväksymistä koskevaa prosessia ja seurantaa. Suunnitelmatyön ja siihen liittyvän prosessin kokonaiskehittäminen jatkuu ja samansuuntaisuutta alueellisen hyvinvointisuunnitelman kanssa hyödynnetään kaikilta niiltä osin kuin se on mahdollista ja kuntayhteisön näkökulmasta tarkoituksenmukaista.

ValmistelijaT	Hyvinvointikoordinaattori Päivi Kivelä, puh. 040 557 7070 perhekeskus- ja nuorisopalvelupäällikkö Petri Oinonen, puh. 0400 115 190 ja opetus- ja kasvatusjohtaja Niina Rautanen, puh. 040 514 8102
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Matti Tuononen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus ei nimeä edustajaansa käynnistyneelle hallituskaudelle, vaan lakkauttaa Äänekosken LAPE-ryhmän huomioiden edellä kuvatut perustelut.
Päätös	Hyväksyttiin.

- - - - -